

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΩΤΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

ΑΘΗΝΑ, 11 Απριλίου 2016

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών απονέμει (Α) «Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης» (ΜΔΕ – Master’s) σε δύο κατευθύνσεις: τη Βασική Φυσική και την Εφαρμοσμένη Φυσική και (Β) Διδακτορικό Δίπλωμα Φυσικών Επιστημών (ΔΔΦΕ).

Συγκεκριμένα:

1. Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Βασικής Φυσικής», περιλαμβάνει τρεις ειδικεύσεις: Το ΜΔΕ στη Φυσική των Υλικών του Τομέα Φυσικής Στερεάς Κατάστασης, το ΜΔΕ στην Πυρηνική Φυσική και Φυσική Στοιχειωδών Σωματιδίων του ομώνυμου Τομέα και το ΜΔΕ στην Αστροφυσική-Αστρονομία-Μηχανική επίσης του ομώνυμου Τομέα.
2. Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Εφαρμοσμένης Φυσικής» που περιλαμβάνει το ΜΔΕ Φυσικής Περιβάλλοντος του Τομέα Φυσικής Περιβάλλοντος – Μετεωρολογίας και αποτελεί συνέχεια του παλαιού Επαγγελματικού Ενδεικτικού Μετεωρολογίας.
3. Το Διδακτορικό Δίπλωμα Φυσικών Επιστημών που είναι ενιαίο για όλα τα επιστημονικά πεδία της Φυσικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ **ΠΡΩΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ (ΜΔΕ)**

ΑΡΘΡΟ 1: ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ

1. Αρμόδια όργανα για την οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ στο Τμήμα Φυσικής είναι η Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΣΕΣ) του Τμήματος και η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ. Η ΣΕΣ είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εισήγηση νέων προτάσεων για το ΠΜΣ, την έγκριση της παράτασης ή αναστολής σπουδών, την έγκριση εισαγωγής νέων φοιτητών στα επί μέρους προγράμματα, τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών και των μελών των εξεταστικών επιτροπών, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων καθώς και για κάθε άλλο θέμα που εμπίπτει στο ΠΜΣ. Η ΣΕ απαρτίζεται από δύο εκπροσώπους από κάθε Τομέα και έναν εκπρόσωπο των Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ). Το ΠΜΣ έχει Διευθυντή, ο οποίος προΐσταται της ΣΕ και εκλέγεται για μία διετία από τη ΣΕΣ με διαδικασίες που ορίζει η τελευταία.

2. Η ΣΕ ορίζεται με απόφαση της ΣΕΣ με διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης, και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Εξετάζει μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής Επιλογής από κάθε ΜΔΕ και ύστερα από απόφαση του αντίστοιχου Τομέα, τη νομιμότητα των αιτήσεων των νέων φοιτητών στα ΜΔΕ, και εισηγείται στη ΣΕΣ τον πίνακα επιτυχόντων από κάθε ΜΔΕ, για τελική έγκριση. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στη ΣΕΣ και κάθε άλλο θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ.

ΑΡΘΡΟ 2: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

1. Η Γραμματεία του Τμήματος Φυσικής έχει τη διοικητική ευθύνη για τη λειτουργία του ΠΜΣ.
2. Η Γραμματεία τηρεί αρχείο για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή (ΜΦ) που περιέχει: α) τους τίτλους και τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν με την αίτηση υποψηφιότητάς του, β) τα αντίγραφα των πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων που του έχουν απονεμηθεί, γ) τη λίστα των μαθημάτων του ΠΜΣ που έχει επιλέξει και τη βαθμολογία αυτών στα οποία έχει εξεταστεί, δ) υποτροφίες ή βραβεία που του έχουν απονεμηθεί, ε) την περίληψη της διπλωματικής εργασίας του ΠΜΣ, η οποία αναγράφει τον Τομέα που αυτή εκπονήθηκε, τον Επιβλέποντα καθηγητή και την τριμελή εξεταστική επιτροπή, και στ) κάθε σχετικό έγγραφο που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Το περιεχόμενό του είναι προσβάσιμο μόνο από τη Γραμματεία και τον ίδιο τον ΜΦ.
3. Σε κάθε εγγραφόμενο ΜΦ παραδίδονται, με φροντίδα της Γραμματείας, Φοιτητική Ταυτότητα, Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών, Βιβλιάριο Υγειονομικής Περίθαλψης και Δελτίο Φοιτητικού Εισιτηρίου.

ΑΡΘΡΟ 3: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

1. Κάθε ακαδημαϊκό έτος το Τμήμα Φυσικής προκηρύσσει κατά μήνα Ιούνιο το ΠΜΣ του Τμήματος Φυσικής για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, ανακοινώνοντας και το μέγιστο αριθμό θέσεων ΜΦ για τα αντίστοιχα ΜΔΕ. Στην προκήρυξη καθορίζεται και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων. Οι αιτήσεις, μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος.
2. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την αίτηση στο ΜΔΕ είναι:
  - α) Έντυπη αίτηση εγγραφής στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φυσικής, με δυνατότητα δήλωσης, ιεραρχημένα, μέχρι δύο

επιλογών από τις Κατευθύνσεις του ΠΜΣ Βασικής ή/και της Εφαρμοσμένης Φυσικής.

β) Αντίγραφα πτυχίων ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.

γ) Αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων των προπτυχιακών σπουδών.

δ) Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα.

ε) Δύο (2) συστατικές επιστολές από καθηγητές, οι οποίοι γνωρίζουν προσωπικά την ακαδημαϊκή πορεία του υποψηφίου στις προπτυχιακές του σπουδές.

στ) Μία φωτογραφία.

ζ) Πιστοποίηση επαρκούς γνώσης Αγγλικής γλώσσας που διαπιστώνεται είτε από αντίστοιχου επιπέδου certificates (τουλάχιστον σε επίπεδο B2) ή/και από εξέταση που οργανώνει εφόσον το επιθυμεί ο αντίστοιχος Τομέας στο αντίστοιχο ΜΔΕ.

3. Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής θα πρέπει με την αίτησή τους να προσκομίζουν την αναγνώριση της αντιστοιχίας ή/και ισοτιμίας του πτυχίου του Τμήματός τους προς τα αντίστοιχα ημεδαπά από το ΔΟΑΤΑΠ ή την αντίστοιχη αίτηση προς το ΔΟΑΤΑΠ, αν δεν έχει εκδοθεί η σχετική απόφαση κατά την ημέρα της εγγραφής τους, άλλως δεν εγγράφονται. Η αναγνώριση της αντιστοιχίας ή/και ισοτιμίας θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί κατά την έναρξη των μαθημάτων του ΠΜΣ για να είναι δυνατή η εγγραφή αυτών των φοιτητών στο αντίστοιχο ΜΔΕ.
4. Η έγκριση των εισακτέων στο ΠΜΣ του Τμήματος γίνεται μετά από απόφαση από τη ΣΕΣ. Στην αξιολόγηση των υποψηφίων, η οποία γίνεται από Επιτροπή Επιλογής που συγκροτείται από μέλη του αντίστοιχου με το συγκεκριμένο ΜΔΕ, Τομέα, δίδεται ιδιαίτερη, αλλά όχι αποκλειστική, έμφαση στην ακαδημαϊκή επίδοση του υποψηφίου κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών του σπουδών. Ενδεικτικά κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων είναι: α) η ολοκλήρωση των σπουδών στην προβλεπόμενη χρονική διάρκεια, β) οι βαθμοί σε βασικά μαθήματα Φυσικής και Μαθηματικών, γ) η συνάφεια των μαθημάτων επιλογής που παρακολούθησε ο υποψήφιος προς το ΜΔΕ στο οποίο κάνει αίτηση καθώς και η βαθμολογία τους σε αυτά, δ) ο βαθμός Πτυχίου, ε) η επίδοση στην Πτυχιακή του εργασία και η συνάφειά της με το αντίστοιχο ΜΔΕ, στ) η γνώμη Καθηγητών του υποψηφίου, μέσω των συστατικών επιστολών τους, ζ) οι συναφείς με την ειδίκευση επιστημονικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες και η) η προσωπική συνέντευξη που μπορεί να ζητήσει, εφόσον το επιθυμεί, η Επιτροπή Επιλογής.
5. Οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί στο ΜΔΕ δεν κατατάσσονται με σειρά επιτυχίας. Απλώς διαχωρίζονται από την αντίστοιχη Επιτροπή επιλογής κάθε ΜΔΕ σε αυτούς που γίνονται δεκτοί και σε αυτούς που δεν γίνονται δεκτοί. Η εκτίμηση της Επιτροπής για κάθε υποψήφιο είναι συνολική και οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί προτείνονται από τους Τομείς προς τη ΣΕ και στη συνέχεια εγκρίνονται από τη ΣΕΣ του Τμήματος.

6. Η ΣΕ, μετά από εισήγηση του αντίστοιχου Τομέα, μπορεί να ζητήσει από υποψήφιο φοιτητή, με βάση το προπτυχιακό του υπόβαθρο, να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε μαθήματα του προπτυχιακού κύκλου σπουδών του Τμήματος Φυσικής στη διάρκεια του χειμερινού ή του εαρινού εξαμήνου, προκειμένου να γίνει δεκτός το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

ΑΡΘΡΟ 4: ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

1. Οι διδάσκοντες των μαθημάτων στο ΠΜΣ του Τμήματος Φυσικής προτείνονται από τους αντίστοιχους Τομείς και εγκρίνονται από τη ΣΕΣ ύστερα από εισήγηση της ΣΕ. Μπορεί να είναι Καθηγητές (οι τρεις βαθμίδες), Λέκτορες και λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό με Διδακτορικό Δίπλωμα του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών ή άλλου ΑΕΙ, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες και Ερευνητές Α', Β' ή Γ' βαθμίδας αναγνωρισμένων Ερευνητικών Ιδρυμάτων του εσωτερικού ή του εξωτερικού, οι οποίοι επίσης είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.
2. Ύστερα από πρόταση των αντίστοιχων Τομέων, η ΣΕΣ ορίζει ένα μέλος του Τμήματος ως Σύμβουλο Καθηγητή για κάθε ΜΦ του ΜΔΕ, ο οποίος έχει την ευθύνη της ανελλιπούς παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του ΜΦ. Ο Σύμβουλος Καθηγητής έχει την υποχρέωση να ενημερώνει τη ΣΕ για κάθε πρόβλημα που προκύπτει σχετικά με τη διάρκεια των σπουδών και την επίδοση του ΜΦ, όπως ορίζεται στο άρθρο 5.
3. Ο ΜΦ και ο Σύμβουλος του έχουν τακτική επικοινωνία με πρωτοβουλία του ΜΦ, ώστε από κοινού να επιλύουν όποια προβλήματα προκύπτουν.

ΑΡΘΡΟ 5: ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια σπουδών στο ΠΜΣ του Τμήματος Φυσικής για την απονομή του ΜΔΕ είναι τρία εξάμηνα από την ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων του ακαδημαϊκού έτους επιλογής του ΜΦ. Η μέγιστη χρονική διάρκεια είναι τέσσερα εξάμηνα. Μετά από την παρέλευση του 4^{ου} εξαμήνου ο ΜΦ διαγράφεται από το ΠΜΣ του Τμήματος.
2. Αναστολή φοίτησης είναι δυνατή για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους, έχοντας μέγιστη διάρκεια ένα έτος, κατόπιν αίτησης του φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος και σχετική συζήτηση και απόφαση στον αντίστοιχο Τομέα ύστερα από εισήγηση του Συμβούλου καθηγητή. Η αναστολή φοίτησης εγκρίνεται από τη ΣΕΣ του Τμήματος, έπειτα από εισήγηση της ΣΕ.

3. Τα μεταπτυχιακά μαθήματα είναι εξαμηνιαία και κατανέμονται σε δύο εξάμηνα, των οποίων οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης καθορίζονται με απόφαση της ΣΕΣ ύστερα από εισήγηση της ΣΕ. Η διάρκεια διδασκαλίας κάθε εξαμήνου είναι 13 εβδομάδες. Με αιτιολογημένη απόφαση της ΣΕΣ, σε ειδικές περιπτώσεις, η διάρκεια διδασκαλίας μπορεί να είναι 12 εβδομάδες κατ'ελάχιστο. Η διδασκαλία ανά εξάμηνο αποτιμάται σε 30 διδακτικές μονάδες (ECTS).
4. Με πρόταση της ΣΕ και έγκριση από τη ΣΕΣ και τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης είναι δυνατή η αναθεώρηση/τροποποίηση και η ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των εξαμήνων. Η οποιαδήποτε μεταβολή ανακοινώνεται πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους.
5. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Οι απουσίες δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 1/3 των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα για να έχει δικαίωμα συμμετοχής ο ΜΦ στις εξετάσεις. Όταν οι απουσίες είναι περισσότερες, το θέμα θα συζητείται στη ΣΕ, η οποία θα αποφασίζει την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου θέματος, ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση του Συμβούλου Καθηγητή, σε συνεργασία και με το διδάσκοντα του μαθήματος και απόφαση του αντίστοιχου Τομέα.

ΑΡΘΡΟ 6: ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Οι εξετάσεις γίνονται στο τέλος του εξαμήνου διδασκαλίας, δηλαδή το Φεβρουάριο και τον Ιούνιο (1^η εξεταστική) κάθε Ακαδημαϊκού έτους και επαναλαμβάνονται το Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ύστερα από εισήγηση της ΣΕ, η ΣΕΣ μπορεί να μεταθέσει το χρόνο των εξετάσεων.
2. Ο ΜΦ έχει το δικαίωμα να εξετασθεί σε κάθε μάθημα δύο (2), το πολύ, φορές, εκ των οποίων η μία φορά είναι στο εξάμηνο διδασκαλίας του μαθήματος. Σε περίπτωση μη προσέλευσης την 1^η φορά ο ΜΦ μηδενίζεται στο αντίστοιχο μάθημα και έχει το δικαίωμα να εξεταστεί σε αυτό μια μόνο φορά ακόμη. Όταν ο ΜΦ τεκμηριωμένα δεν μπόρεσε να εξεταστεί σε κάποιο μάθημα, λόγω προβλήματος υγείας ή άλλου σοβαρού προβλήματος, τότε έχει τη δυνατότητα να εξεταστεί από το διδάσκοντα σε άλλη ημερομηνία μεν, αλλά αποκλειστικά στο πλαίσιο της ίδιας εξεταστικής.
3. Αν ο ΜΦ δεν ολοκληρώσει όλα τα μαθήματα με το πέρας της εξεταστικής του Σεπτεμβρίου διαγράφεται από το αντίστοιχο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα. Η οριστική απόφαση της διαγραφής του ΜΦ λαμβάνεται από τον αντίστοιχο Τομέα ύστερα από εισήγηση μιας τριμελούς Επιτροπής που ορίζεται από τον Τομέα που ανήκει το ΜΔΕ και περιλαμβάνει και το Σύμβουλο του ΜΦ, η οποία θα εξετάζει τη συνολική εικόνα του υπό διαγραφή ΜΦ και θα διερευνά τους

- λόγους της αποτυχίας του. Η τελική απόφαση διαγραφής λαμβάνεται από την ΣΕΣ του Τμήματος ύστερα από σύμφωνη πρόταση της ΣΕ. Με βάση τα παραπάνω είναι δυνατόν σε εξαιρετικές και μόνο περιπτώσεις να δοθεί περιθώριο για να εξετασθεί σε ένα και μόνο μάθημα μια και μόνο φορά στο 2^ο Ακαδημαϊκό έτος φοίτησης κατά το οποίο πρέπει και να εκπονήσει τη Διπλωματική του εργασία.
4. Επιτυχής θεωρείται η εξέταση του μαθήματος εφόσον ο βαθμός του είναι τουλάχιστον έξι (6). Η βαθμολογία των μαθημάτων γίνεται σε ακέριες μονάδες.
  5. Αν ο ΜΦ έχει παρακολουθήσει μαθήματα άλλου αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών και έχει εξεταστεί επιτυχώς σε αυτά, μπορεί να απαλλαγεί από τα αντίστοιχα μαθήματα του ΜΔΕ μετά από αίτησή του, συνοδευόμενη από επίσημα πιστοποιητικά και εισήγηση των αντίστοιχων διδασκόντων του ΜΔΕ των μαθημάτων αυτών, απόφαση του αντίστοιχου Τομέα και εισήγηση της ΣΕ. Η απαλλαγή αυτή μπορεί να γίνει το πολύ για δύο μαθήματα και αποφασίζεται από τη ΣΕΣ.
  6. Μία έως δύο εβδομάδες πριν το πέρας της διδασκαλίας διανέμεται ηλεκτρονικά κατάλληλο ανώνυμο ερωτηματολόγιο στους ΜΦ, ξεχωριστό για κάθε μάθημα και διδάσκοντα, για την αξιολόγηση (π.χ. επίδοση των διδασκόντων, περιεχόμενο των μαθημάτων, προτάσεις βελτίωσης κλπ). Η επεξεργασία των ερωτηματολογίων γίνεται από τη ΣΕ.

ΑΡΘΡΟ 7: ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ο ΜΦ μπορεί να ξεκινήσει τη διπλωματική του εργασία μετά την επιτυχή εξέταση όλων των μαθημάτων, τον Ιούνιο ή το Σεπτέμβριο του 1^{ου} έτους.
2. Η διπλωματική εργασία εκπονείται με την καθοδήγηση ενός Επιβλέποντα ο οποίος είναι μέλος του αντίστοιχου του ΜΔΕ Τομέα ή διδάσκων αυτού, προτείνεται με την έναρξη του 2ου Ακαδημαϊκού έτους από το Σύμβουλο Καθηγητή σε συνεννόηση με τον ΜΦ και ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση του αντίστοιχου του ΜΔΕ Τομέα.
3. Με την έναρξη εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, ο Επιβλέπων οφείλει να γνωστοποιήσει τον προσωρινό τίτλο και να προτείνει τα άλλα δύο μέλη της εξεταστικής επιτροπής στη ΣΕ (που εμπίπτουν στην κατηγορία της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος κανονισμού και με γνωστικό αντικείμενο συναφές με την επιστημονική περιοχή της εργασίας), ύστερα από έγκριση του αντίστοιχου Τομέα. Μετά το πέρας της διπλωματικής εργασίας, η τελική αξιολόγηση γίνεται κατόπιν δημόσιας παρουσίασης από την ορισθείσα τριμελή επιτροπή.

4. Η περίοδος της δημόσιας παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας καθορίζεται από κάθε Τομέα μετά το πέρας της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου και Ιουνίου και η ημερομηνία ανακοινώνεται έγκαιρα πριν την παρουσίαση και περιλαμβάνει και σχετική περίληψη της εργασίας.
5. Μετά την παρουσίαση, η Εξεταστική Επιτροπή συμπληρώνει το πρακτικό με το βαθμό εξέτασης της διπλωματικής εργασίας καθώς και τον τελικό τίτλο στα Ελληνικά και Αγγλικά της διπλωματικής εργασίας, το οποίο προωθεί στη Γραμματεία του Τμήματος. Σε περίπτωση διαφορετικής βαθμολογίας των μελών της εξεταστικής επιτροπής, η τελική βαθμολογία προκύπτει ως ο μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών των τριών εξεταστών, με στρογγυλοποίηση σε ακέραια μονάδα.
6. Η διπλωματική εργασία, διορθωμένη σύμφωνα με τις υποδείξεις της εξεταστικής επιτροπής, κατατίθεται σε έγγραφη και ηλεκτρονική μορφή, στη Βιβλιοθήκη της Σχολής Θετικών Επιστημών, ακολουθώντας τις αντίστοιχες οδηγίες του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης.
7. Κάθε Επιβλέπων μπορεί να αναλαμβάνει την επίβλεψη το πολύ τριών νέων διπλωματικών ανά έτος.
8. Ο ΜΦ, μετά τη λήψη του ΜΔΕ δεσμεύεται για την περαιτέρω χρήση των δεδομένων και αποτελεσμάτων της διπλωματικής εργασίας, μόνο με την έγγραφη συγκατάθεση του Επιβλέποντα.
9. Η ΣΕ εξετάζει ειδικές περιπτώσεις ΜΦ και τους διευκολύνει σε σχέση με ιδιαίτερες απαιτήσεις που προκύπτουν από λήψη υποτροφίας ή πρακτική άσκηση.

ΑΡΘΡΟ 8: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ (ΜΦΜΦ)

1. Ο υποψήφιος στην αίτησή του σημειώνει αν επιθυμεί να είναι Μεταπτυχιακός Φοιτητής Μερικής Φοίτησης (ΜΦΜΦ). Η εργασιακή κατάσταση, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εβδομαδιαίας απασχόλησής του, πρέπει να τεκμηριώνεται από επίσημα έγγραφα (βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα), είτε εργάζεται στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Η επιλογή τους γίνεται με τη σειρά προσόντων και εφόσον εμπίπτουν στο συνολικό αριθμό ΜΦ και στο συνολικό αριθμό ΜΦΜΦ του εκάστοτε ακαδημαϊκού έτους.
2. Για τους ΜΦΜΦ η μέγιστη διάρκεια για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) είναι έξι (6) εξάμηνα.
3. Στην αρχή κάθε εξαμήνου κάθε ΜΦΜΦ δηλώνει στη Γραμματεία του Τμήματος τα μαθήματα που προτίθεται να παρακολουθήσει και να εξετασθεί.

4. Ο ΜΦΜΦ έχει το δικαίωμα να εξετασθεί σε κάθε μάθημα το πολύ δύο φορές, εκ των οποίων η πρώτη στο αντίστοιχο εξάμηνο διδασκαλίας του μαθήματος. Σε περίπτωση μη προσέλευσης την 1^η φορά μηδενίζεται και έχει το δικαίωμα να δώσει το μάθημα μόνο μία φορά ακόμα.
5. Το Σεπτέμβριο του 2^{ου} έτους οφείλει να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα. Σε διαφορετική περίπτωση διαγράφεται από το αντίστοιχο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα.
6. Ο ΜΦΜΦ μπορεί να ξεκινήσει τη διπλωματική του εργασία μετά την ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων, τον Ιούνιο ή το Σεπτέμβριο του 2^{ου} έτους.
7. Οι ΜΦΜΦ ακολουθούν κατά τα λοιπά τις ίδιες διατάξεις με τους ΜΦ, όπως περιγράφονται στα προηγούμενα άρθρα.
8. Ο μέγιστος αριθμός των ΜΦΜΦ ανά έτος προτείνεται από τη ΓΣ κάθε Τομέα, για τα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία, και αποφασίζεται στη ΣΕΣ μετά από εισήγηση της ΣΕ.

ΑΡΘΡΟ 9: ΑΠΟΝΟΜΗ ΜΔΕ

Μετά την επιτυχή εξέταση σε όλα τα μαθήματα και την έγκριση της διπλωματικής εργασίας απονέμεται στον ΜΦ το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης.

1. Ο βαθμός του ΜΔΕ προσδιορίζεται από το μέσο όρο των βαθμών των μαθημάτων (με βαρύτητα 1) και του βαθμού της διπλωματικής εργασίας (με βαρύτητα 3) με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από μηδέν έως δέκα, ως εξής: Άριστα (8,5 έως 10), λίαν καλώς (6,5 έως 8,5 (μη συμπεριλαμβανομένου)), καλώς (6 έως 6,5 (μη συμπεριλαμβανομένου)).
2. Στο ΜΔΕ επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος στην Ελληνική και την Αγγλική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΥΚΛΟΥ (ΔΔΦΕ)

Το Τμήμα Φυσικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών απονέμει ένα ενιαίο Διδακτορικό Δίπλωμα Φυσικών Επιστημών (ΔΔΦΕ) σε αποφοίτους ΜΔΕ από τη Βασική και Εφαρμοσμένη Φυσική καθώς και σε αποφοίτους των διατμηματικών ΜΔΕ Μικροηλεκτρονικής, Ηλεκτρονικής, Υπολογιστών, Τηλεπικοινωνιών και Αυτοματισμού. Επίσης σε υποψηφίους κατόχων ΜΔΕ συναφών προς τη Φυσική επιστημονικών πεδίων άλλων Τμημάτων.

ΑΡΘΡΟ 10: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΩΝ (ΥΔ)

1. Οι προϋποθέσεις για να γίνει δεκτός ένας φοιτητής στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Δεύτερου Κύκλου του Τμήματος Φυσικής είναι: α) Πτυχίο από Τμήμα Σχολής Θετικών Επιστημών Α.Ε.Ι. ή Πολυτεχνείων της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της ημεδαπής και της αλλοδαπής και β) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ–Master’s) στις Θετικές Επιστήμες.
2. Ο υποψήφιος που ενδιαφέρεται για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποβάλλει σχετική έντυπη αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος η οποία διαβιβάζεται στον αντίστοιχο Τομέα όπου και συζητείται εκτενώς η υποψηφιότητα. Στην αίτηση περιλαμβάνονται:
  - α) Αίτηση εγγραφής για το Δεύτερο Κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φυσικής στην οποία θα πρέπει να αναφέρονται συνοπτικά και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του υποψηφίου καθώς και οι λόγοι για τους οποίους επιθυμεί να εκπονήσει Διδακτορική Διατριβή στο Τμήμα Φυσικής, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του μελλοντικού του Επιβλέποντα.
  - β) Αντίγραφο πτυχίου βασικών σπουδών (προπτυχιακών) και αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης μεταπτυχιακών σπουδών.
  - γ) Βιογραφικό σημείωμα και αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων που έχει παρακολουθήσει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.
  - δ) Τουλάχιστον δύο (2) συστατικές επιστολές από μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας οι οποίες θα πρέπει να αξιολογούν την ακαδημαϊκή πορεία του υποψηφίου.
  - ε) Πιστοποιητικά επαρκούς γνώσης Αγγλικής γλώσσας.

- στ) Μία φωτογραφία.
- ζ) Ενδεχομένως, άλλα πιστοποιητικά σχετικά με συναφείς, προς το προτεινόμενο ερευνητικό αντικείμενο, επιστημονικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες.
3. Πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής θα πρέπει με την αίτησή τους να προσκομίζουν αντίγραφο αναγνώρισης του βασικού τους πτυχίου από το ΔΟΑΤΑΠ, που έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς ή να καταθέσουν αντίγραφο της αίτησης προς το ΔΟΑΤΑΠ για την αναγνώριση αντιστοιχίας ή/και ισοτιμίας του Τμήματός τους προς τα αντίστοιχα ημεδαπά. Στις περιπτώσεις αυτές η ημερομηνία επίσημης έναρξης των διδακτορικών σπουδών έπεται της ημερομηνίας επικύρωσης από το ΔΟΑΤΑΠ.
4. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου (ΜΔΕ ή ΜSc) από άλλο Τμήμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ο αντίστοιχος Τομέας ορίζει επιτροπή που καλείται να εξετάσει την ύλη των μαθημάτων που έχει παρακολουθήσει και να προτείνει στη ΣΕ την παρακολούθηση και εξέταση ή όχι μαθημάτων από το αντίστοιχο ΠΜΣ του Τμήματος Φυσικής.
5. Η ΣΕ εξετάζει μετά από εισήγηση του Επιβλέποντα του ΜΦ και την απόφαση του αντίστοιχου Τομέα, την ανάγκη παρακολούθησης και εξέτασης μαθημάτων από υποψήφιους διδάκτορες που είναι κάτοχοι του μεταπτυχιακού τίτλου του Τμήματος Φυσικής, ανάλογα με το αντικείμενο της διατριβής.
6. Η ΣΕ εισηγείται στη ΣΕΣ την υποψηφιότητα του ΥΔ μετά από εισήγηση του αντίστοιχου Τομέα στην οποία θα περιλαμβάνεται (α) η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή με τον Επιβλέποντα (β) υπογεγραμμένο κείμενο από τον Επιβλέποντα όπου θα αναφέρεται ο προσωρινός τίτλος και το αντικείμενο της έρευνας. Οι αιτήσεις εξετάζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος καθ' όλη τη διάρκεια του Ακαδημαϊκού έτους και προωθούνται για τελική απόφαση στη ΣΕΣ.

ΑΡΘΡΟ 11: ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

1. Στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή που προτείνεται από τον αντίστοιχο Τομέα και εγκρίνεται από τη ΣΕΣ για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου διδάκτορα, μετέχει ένα μέλος του Τμήματος Φυσικής της βαθμίδας του Καθηγητή, Αναπληρωτή Καθηγητή ή Επίκουρου Καθηγητή, ως (Κύριος) Επιβλέπων, και άλλα δύο (2) μέλη, τα οποία μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ιδίου ή άλλου Τμήματος του ιδίου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω συνταξιοδότησης καθηγητές Α.Ε.Ι., Ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου Ερευνητικού Κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

2. Ο Επιβλέπων καθηγητής εποπτεύει και υποστηρίζει την έρευνα του υποψήφιου διδάκτορα. Στο έργο αυτό συνεπικουρείται από τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής τα οποία πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του.
3. Ο ΥΔ προβαίνει σε πλήρη ενημέρωση της τριμελούς Επιτροπής, με το πέρας ενός ημερολογιακού έτους, παρουσιάζοντας γραπτώς στην Τριμελή Επιτροπή έκθεση περί των πεπραγμένων και της προόδου εν γένει του ερευνητικού του έργου. Η Τριμελής Επιτροπή συντάσσει ετήσια έκθεση προόδου του υποψήφιου που υπογράφεται και από τα τρία μέλη της και αφού ενημερωθεί σχετικά ο Τομέας, κατατίθεται στο φάκελλό του στη Γραμματεία του Τμήματος. Αν ο ΥΔ δεν καταθέσει για 2 συνεχόμενα έτη γραπτή ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο του έργου του στην Τριμελή Επιτροπή επίβλεψής του, ή λάβει αρνητική έκθεση προόδου από την Τριμελή Επιτροπή του, τότε παραπέμπεται το θέμα αυτό προς τη ΣΕ μετά από σχετική εισήγηση του αντίστοιχου Τομέα, και της τριμελούς επιτροπής του με το ερώτημα της διαγραφής του. Η ΣΕ εξετάζει συνολικά το θέμα και εισηγείται ανάλογα προς τη ΣΕΣ για την τελική απόφαση.

ΑΡΘΡΟ 12: ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Με σχετική απόφαση της ΣΕ μπορεί να προβλέπεται η παράλληλη παρακολούθηση και επιτυχής περάτωση οργανωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλες συναφείς δραστηριότητες.
2. Αναστολή φοίτησης είναι δυνατή, για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους, για ένα έτος το πολύ, κατόπιν αίτησης του φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος και σχετική επιστολή της τριμελούς επιτροπής και εισήγηση του αντίστοιχου Τομέα. Η αναστολή φοίτησης εγκρίνεται από τη ΣΕΣ του Τμήματος, έπειτα από εισήγηση της ΣΕ όπως ο νόμος ορίζει.
3. Η συγγραφή της Διατριβής γίνεται είτε στην ελληνική είτε στην αγγλική γλώσσα με την υποχρέωση υποβολής εκτενούς περίληψης αντίστοιχα στην αγγλική ή στην ελληνική η οποία θα περιλαμβάνει τη μεθοδολογία, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα της διατριβής. Η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής αποφασίζεται από την τριμελή επιτροπή με σύμφωνη γνώμη του αντίστοιχου Τομέα, της ΣΕ και έγκριση της ΣΕΣ.

ΑΡΘΡΟ 13: ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

1. Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα, μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, και έπειτα από υπογεγραμμένη εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ορίζεται από τη ΣΕΣ, ύστερα από εισήγηση του οικείου Τομέα επταμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν και τα τρία μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.
2. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π., εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) πρέπει να ανήκουν στο Τμήμα Φυσικής. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Όλα τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να δραστηριοποιούνται στην ίδια ή συναφή επιστημονική περιοχή με αυτή, στην οποία ο ΥΔ εκπόνησε τη διατριβή του.
3. Ο ΥΔ παρουσιάζει και υποστηρίζει τη διατριβή του δημόσια, ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η επιτροπή κρίνει την πρωτοτυπία της διατριβής και το κατά πόσον αυτή προάγει την επιστήμη. Βασικό κριτήριο για την επιτυχή ολοκλήρωση της διατριβής είναι η δημοσίευση σημαντικού μέρους της διατριβής σε τουλάχιστον ένα έγκυρο διεθνές περιοδικό με κριτές.
4. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον πέντε (5) μελών της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.
5. Η διδακτορική διατριβή αξιολογείται με έναν από τους εξής χαρακτηρισμούς: Άριστα, Λίαν Καλώς, Καλώς και Μη Δεκτή.
6. Μετά την επιτυχή εξέταση, διορθωμένα από τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις της εξεταστικής επιτροπής αντίτυπα της διδακτορικής διατριβής κατατίθενται, μέσω της γραμματείας του Τμήματος Φυσικής, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στη Βιβλιοθήκη της Σχολής Θετικών Επιστημών και το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης ακολουθώντας τις σχετικές διαδικασίες συγγραφής που καθορίζει το τελευταίο.
7. Η αναγόρευση του υποψήφιου σε Διδάκτορα γίνεται από τη ΣΕΣ.

ΑΡΘΡΟ 14: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών κανονισμός επικαιροποιείται μετά από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση από τη ΣΕΣ του Τμήματος Φυσικής, ώστε, βέλτιστα, να ανταποκρίνεται στις εκάστοτε ακαδημαϊκές συνθήκες. Η τελική ευθύνη για την ερμηνεία και την

ορθή εφαρμογή του καθώς και η διευθέτηση προβλημάτων σε ιδιάζουσες και
όλως εξαιρετικές περιπτώσεις μη καλυπτόμενες από το παρόν κείμενο
εναπόκειται στη ΣΕΣ μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

2. Ο παρών κανονισμός ισχύει από το Ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.